

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
29. juni 2022

J nr. 2022 - 1246

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 25. marts 2022 stillet mig følgende spørgsmål 247 alm. del, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 247

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 17. marts 2022 fra KL, Dansk Fjernvarme og Dansk Affaldsforening om CO₂-fangst på affaldsenergianlæg, jf. KEF alm. del – bilag 234.

Svar

Affaldsforbrændingsanlæg er mulige punktkilder for CO₂-fangst. Med den politiske aftale om CCS-strategien er det derfor besluttet at: ” (...) *kommunale aktører skal have en klar hjemmel til at etablere og drive CO₂-fangstanlæg på affaldsforbrændings- og biomasseanlæg. Regeringen vil præsentere en konkret model i 2022. Modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugere og samtidig understøtte en grøn, effektiv og sikker forsyningssektor. CO₂-fangst på affaldsforbrændingsanlæg skal ses i sammenhæng med klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. CCUS-puljen tilrettelægges desuden således, at også kommunalt ejede affaldsforbrændings- og biomasseanlæg kan søge første udmøntning*”.

Løsningen er, at kommunale affaldsforbrændings- og biomasseanlæg har fået hjemmel til, at CO₂-fangst kan ske som tilknyttet virksomhed. Det betyder, at kommunen skal agere som privat markedsinvestor, hvor CO₂-fangst skal ske på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar, der er udskilt fra hovedvirksomheden. Da hjemlen er udformet ift. tilknyttet virksomhed, vil omkostninger til CO₂-fangstanlægget ikke kunne overvæltes til forbrugere, jf. *aftale om CCS-strategien*.

Hjemmelsgrundlaget er tilvejebragt i hhv. *Bekendtgørelse om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter varmforsyningsloven* og *Bekendtgørelse om kommuners og Energinet-dk's deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter elforsyningsloven*.

De to bekendtgørelser er trådt i kraft den 8. juni 2022 med henblik på, at kommunalt ejede anlæg kan nå at søge CCUS-puljen, inden ansøgningsrunden til prækvalifikationen lukker den 7. juli 2022.

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Side 1/4

Den 21. juni 2022 har regeringen sammen med et bredt flertal i folketinget indgået en aftale om rammevilkårene for CO₂-lagring. Som en del af aftalen indgår det, at de kommunale affaldsforbrændings- og biomasseanlæg skal have mulighed for at forpligte sig til at garantere for hele værdikæden for CCS. Dette er et krav for at kunne få tildelt midler fra første udmøntning af CCUS-puljen. I den kommende Folketings-samling vil der blive fremsat et lovforslag, der giver hjemmel til, at kommunale anlæg kan påtage sig denne forpligtigelse.

Jeg har forelagt Energistyrelsen de konkrete udfordringer, som KL, Dansk Fjernvarme og Dansk Affaldsforening påpeger i henvendelsen af 17. marts 2022. Energistyrelsen har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

"CO₂-fangst som en del af hovedvirksomheden"

Det fremgår af aftaleteksten for CCS-strategien, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugerne. Løsningen, hvor CO₂-fangst foregår som tilknyttet virksomhed medfører selskabsmæssig adskillelse, hvorved omkostninger ikke overvæltes til affalds- og varmekorbrugerne. Hvis CO₂-fangst skal udføres som en del af hovedvirksomheden uden, at omkostningerne overvæltes på varmekorbrugerne, vil det kræve en større tilpasning af prisreguleringen af fjernvarme, der ikke har været mulig at nå inden påbegyndelse af prækvalifikation af CCUS-puljen.

Finansiering af CO₂-fangstanlæg via sparede afgifter og kvoter

Reguleringen af CO₂-fangst skal ses i sammenhæng med arbejdet med en grøn skattereform, hvor regeringen har foreslået at indføre en høj og mere ensartet CO₂-afgift, herunder en delvis omlægning af energiafgiften til CO₂-afgift på rumvarme. Regeringen har i sit udspil til en grøn skattereform foreslået, at virksomheder ved fangst og lagring af CO₂ vil kunne afløfte CO₂-afgiften. Regeringen har i sit udspil til en grøn skattereform desuden foreslået at afsætte yderligere midler til tilskud til fangst og lagring af både fossile og biogene kilder frem til 2030.

Energistyrelsen er opmærksom på, at CO₂-fangst som tilknyttet virksomhed medfører, at værdien af sparede gratis CO₂-kvoter ikke under nuværende lovgivning kan modregnes i støttebeløbet. Energistyrelsen kan i den forbindelse oplyse, at der i den kommende samling forventes at blive fremsat lovforslag om, at sparede gratis CO₂-kvoter er med til at finansiere CO₂-fangst, -transport, -lagring og -udnyttelse, hvis CO₂-fangst er statsligt støttet. Formålet hermed er at sikre, at der i forbindelse med støtte af CO₂-fangst og lagring ikke sker overkompensation, som medfører ulovlig statsstøtte, og at understøtte en markedsbaseret udrulning af CCS på sigt. Lovforslaget er sendt i høring d. 25. maj 2022 med frist for høringssvar den 24. juni 2022. Energistyrelsen er opmærksom på, at sparede gratis CO₂-kvoter, som er opstået ved CO₂-fangst, som ikke er statsligt støttet, ikke er omfattet af lovændringen. Det vil derfor indgå i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

For så vidt angår afgifter er Energistyrelsen opmærksom på, at det fremgår af aftalen, at aftalepartierne ønsker en markedsbaseret udrulning af CCS på sigt. Dette skal ses i sammenhæng med øgede økonomiske incitamenter via bl.a. afgifter og kvoter. Det vil derfor indgå i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Beløbsbegrænsning (50 pct. af hovedvirksomheden)

Omsætningsgrænsen på 50 pct. skal beregnes som omsætning i den tilknyttede virksomhed i forhold til omsætningen i hovedvirksomheden. Energistyrelsen er opmærksom på, at CO₂-fangst som tilknyttet virksomhed på længere sigt vil kunne overstige omsætningsgrænsen på maksimalt 50 pct. af omsætningen i hovedvirksomheden, men vurderer, at det ikke vil være tilfældet før anlæggene er i drift, og således får en omsætning. De foreslåede regler er således ikke en hindring for, at de kommunalt ejede anlæg kan ansøge CCUS-puljen.

Omsætningsgrænsen fremgår desuden af bemærkningerne til såvel elforsyningsloven som varmforsyningsloven. Det er således en grænse, som er sat af Folketinget, og som alene kan ændres ved lov.

Energistyrelsen er opmærksom på, at omsætningsgrænsen på sigt kan være en hindring for udvikling af CCS, og tager det derfor med i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Mulighed for kommunal garantistillelse

Biomasse- og affaldsforbrændingsanlæg med en elkapacitet under 25 MW er reguleret i varmforsyningsloven, mens anlæg med en elkapacitet over 25 MW er reguleret i elforsyningsloven. Der gælder forskellige regler for garantistillelse alt efter, hvilken af de to love et anlæg er reguleret efter.

Elforsyningsloven giver mulighed for, at en kommune under iagttagelse af statsstøttere reglerne kan investere i tilknyttet virksomhed, såfremt det sker på kommercielle vilkår, og kommunen agerer som en privat markedsinvestor, der søger et normalt udbytte. Energistyrelsen vurderer, at det indebærer, at en kommune også kan garantere for tilknyttet virksomhed i form af investeringer i etablering og senere drift af CO₂-fangstanlæg, hvis kommunen agerer som en privat markedsinvestor. Mulighederne består kun i forhold til tilknyttet virksomhed og i dette konkrete tilfælde dermed kun for etablering og senere drift af selve CO₂-fangstanlægget, men ikke resten af CCUS-værdikæden.

Varmeforsyningsloven indeholder derimod ikke hjemmel til, at kommuner kan garantere for CO₂-fangst, og der er heller ikke hjemmel til at fastsætte regler herom. Det vil således kræve en lovændring at ændre herpå. Efter gældende regler vil det kommunale moderselskab dog for eventuelle frie midler kunne hæfte for investeringer i etablering og senere drift af CO₂-fangstanlæg i nogle tilfælde, mens det i andre tilfælde vil være kommercielle aktører, der vil skulle hæfte.

Mhp. at sikre at anlæg kan søge CCUS-puljen, arbejder Energistyrelsen på at give kommuner og kommunalt ejede anlæg hjemmel til at hæfte for og være ansvarlig for hele værdikæden (fangst, transport og lagring), når der ydes statslig støtte til CO₂-fangst. Dette sker ved lovændring, som forventes at træde i kraft 1. januar 2023. Udbudsmaterialet for CCUS-puljen ændres således, at kommunalt ejede anlæg kan prækvalificeres til at kunne søge CCUS-puljen i udbudsprocessen med det forbehold, at ovenstående hjemmel vedtages.”

Ovenstående svar fremgår også af det høringsnotat, som blev offentliggjort i forbindelse med bekendtgørelsernes ikrafttræden. Høringsnotat og høringssvar er offentliggjort på Høringsportalen og kan findes [her](#). De endelige bekendtgørelser er offentliggjort på Retsinformation og kan findes [her](#) og [her](#).

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen